

Садржај

Увод.....	1
Традиционалне теорије.....	2
Савремене теорије и схватања.....	6
Закључак.....	15
Литература.....	16

Увод

Усвајање знања у настави условљено је наставним садржајима који су одређени наставним планом и програмом. Процес откривања, усвајања и развоја појмова у настави непосредно је повезан са распоредом и основним карактеристикама наставних садржаја заступљених у настави. Уочена повезаност и зависност потврђена је у већем броју истраживања спроведених у оквиру научне школе Виготског. Резултати ових истраживања показују да се у настави под одређеним условима, већ у почетним разредима основне школе, могу усвајати и развијати научно-теоријски појмови и формирати систем појмова код ученика.

Да би се у индивидуалном сазнању ученика формирао систем појмова неопходно је да у оквиру наставних садржаја буду заступљена знања о унутрашњим, суштинским својствима предмета сазнавања, а то су знања која по својој природи могу бити само научно-теоријска знања. У наставном процесу неопходно је развијати код ученика и одређене операције научно-теоријског мишљења, које представљају саставни део научно-теоријских појмова и система појмова у сазнању ученика. Операције научно-теоријског мишљења представљају услов усвајања нових научно-теоријских појмова, али се и оне развијају као неодвојиви део процеса откривања и развоја тих појмова.

Традиционалне теорије

У историјском развоју различитих концепција припремања за живот, издвајани су и неглашавани различити елементи па су, сагласно томе, на различите начине одређивани садржаји и задаци васпитања и образовања. У дидактици су познате различите оријентације и схватања о одређивању наставних садржаја. Међу, данас, већ класичним теоријама, највећи одјек су имале следеће три: дидактички формализам, дидактички материјализам (енциклопедизам) и дидактички утилитаризам. Други правци су само различите варијатне ових теорија.

Крајем XVIII и средином XIX века широко је била распрострањена теорија формалног образовања (Русо, Песталоци, Хербарт, Дистервег и др.). Представници ове теорије сматрали су да је главни задатак школе да развија сазнајне способности и форме мишљења. Према томе, није неопходно инсистирати на обиму знања јер ученици и онако не могу да усвоје све оно што ће им бити потребно у животу. Сем тога, не може се знати ни како ће се живот младих обликовати у будућности. Исто тако, ваља имати на уму да се знања брзо увећавају, затим застаревају и најзад долази до заборављања. Оно што данас изгледа као непобитна истина сутра може бити оповргнуто новим открићима. Због тога, представници ове теорије сматрају да ученицима треба давати наставни материјал и садржаје који ће развијати и вежбати њихове умне способности. Нису битна сама знања и њихов опсег, већ утицај који знања имају на развијање и повећање способности ума. Они су сматрали да су драгоцене вежбања којима се, без обзира на садржај, развијају ум и форме мишљења ученика. Улога наставника се углавном своди на увежбавање ученика, на неку врсту тренирања путем специјалних вежбања, и била је усмерена на развијање мисаоних способности. Међутим, сваки наставни предмет, сматрало се, не може у подједнакој мери и подједнако ефикасно да развија умне способности ученика. Зато треба бирати одговарајуће наставне предмете и садржаје који то најбоље омогућавају. Сматрало се да највећи утицај на развој интелектуалних способности имају: граматика, логика математика и класични језици (грчки и

латински). Истина је да сваки наставни предмет има формални аспект, који на одређен начин утиче на развој мишљења, али се формална страна предмета не може разматрати као нешто одвојено, чак и противречно његовом садржају. Управо, усаглашеношћу форме и садржаја знатно се омогућава интелектуални развој ученика. Критикујући теорију формалног образовања, природњак Хаксли (Т. Huxley) је изјавио: "Строго говорећи то и није образовање већ само, мање или више, курс умне гимнастике"

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com